

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Факультет техногенно-екологічної безпеки

(назва факультету/підрозділу)

Кафедра охорони праці та техногенно-екологічної безпеки

(назва кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління та нагляд у галузі охорони праці

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова професійна

(обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)

Рекомендовано кафедрою охорони праці та техногенно-екологічної безпеки на 2023- 2024

(назва кафедри)

навчальний рік.

Протокол від «28» серпня 2023 року
№ 2

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Управління та нагляд у галузі охорони праці»

(назва навчальної дисципліни)

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Вивчення навчальної дисципліни «Управління та нагляд у галузі охорони праці» передбачає розкриття таких проблемних питань сьогодення, як:

- історія наглядової діяльності в галузі охорони праці;
- діяльність спеціального уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці;
- державний нагляд структурними підрозділами Держпраці;
- діяльність спеціального уповноваженого державного органу з питань гігієни праці;
- особливості забезпечення гігієни праці на виробництві;
- державне регулювання і вимоги щодо забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення;
- діяльність спеціального уповноваженого державного органу з питань пожежної безпеки;
- сутність державного управління пожежною безпекою в сучасній Україні;
- діяльність спеціального уповноваженого державного органу з питань радіаційної безпеки;
- основи ядерного законодавства;
- наглядова діяльність Держатомрегулювання;
- взаємодія органів охорони праці з іншими державними наглядовими органами;
- повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування;
- організація охорони праці на підприємстві;
- служба охорони праці підприємства;
- основні функції та завдання;
- права та відповідальність працівників служби охорони праці;
- планування та фінансування робіт з охорони праці;
- документація з охорони праці на підприємстві;
- концепція управління охороною праці в Україні;
- рекомендації по створенню системи управління охороною праці;
- процедури та процеси СУОП, що підлягають документуванню.
- профспілки як орган контролю за охороною праці;
- регулювання питань охорони праці у Колективному договорі;
- уповноважені трудових колективів з питань охорони праці;
- комісія з питань охорони праці;
- адміністративно-громадський контроль за станом охорони праці.

Підготовка до перевірки об'єкту інспектором Держпраці;

Навчання з дисципліни «Управління та нагляд в галузі охорони праці» проводиться майже в середині освітнього процесу, тому її теоретичні положення виступають певним зв'язком між дисциплінами циклу загальної та професійної підготовки для ефективного засвоєння здобувачами вищої

освіти дисциплін циклу професійної підготовки.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Цимбал Богдан Михайлович, доцент кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки факультету техногенно-екологічної безпеки, кандидат технічних наук.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 308. Телефон (робочий) – (057)707-34-46.
E-mail	tsembalbogdan@ukr.net
Наукові інтереси	Оцінка ризиків на робочому місці. Матеріалознавство. Безпека та гігієна праці. Засоби індивідуального захисту. Тертя та зношування деталей машин.
Професійні здібності	Професійні знання, досягнення практичного змісту у сфері наукових інтересів, значний досвід викладацької діяльності. Професійні здібності: - високий рівень підготовки за спеціальністю; - широка наукова ерудиція; - знання методології науки, її останніх досягнень; - основних етапів її розвитку і зв'язків з іншими науками; - широкий політехнічний кругозір; - уміння бачити перспективи розвитку науки і техніки; - використовувати результати прогнозування у навчальному процесі. - високі моральні якості, особистий приклад і авторитет.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Підвищення ефективності виконання заходів з охорони праці та екологічної безпеки під час експлуатації шнекових екструдерів. Термокоштом робітника екструдера для виготовлення паливних брикетів. Захисний одяг пожежного-рятувальника. Бойовий одяг пожежного рятувальника. Запобігання професійних ризиків у солодовому та пивоварному виробництві. Аналіз факторів небезпек та оцінка ризиків обладнання для виробництва твердого біопалива з рослинної біомаси. Ризик-менеджмент як сучасна система управління на ПАТ "САН ІНБЕВ Україна",

	<p>броварні "Рогань". Запобігання професійних ризиків характерних для жінок. Запобігання професійних ризиків викладачів. Запобігання професійним ризикам під час механічної обробки металів. Запобігання професійних небезпек теплотехніків. Запобігання професійних ризиків парамедиків. Запобігання професійних ризиків косметологів. Попередження професійних ризиків на виробництві та лабораторіях мікроелектроніки. Попередження професійних ризиків робітників лабораторії. Запобігання ризиків сільськогосподарських машин і техніки. Попередження електричного ризику. Попередження професійних ризиків майстра виробничого навчання. Попередження професійних ризиків в молокопереробній галузі Модернізація захисного одягу пожежного-рятувальника. Запобігання професійних ризиків рятувальників-водолазів. Професійні ризики та способи боротьби з ними в АТ "Новий стиль" Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту. Ідентифікація та попередження професійних ризиків зварювальника. Аналіз та профілактика професійних ризиків виноробів Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту Запобігання професійних ризиків у лісовому господарстві України. Оцінка професійних ризиків пожежного-рятувальника. Запобігання професійних ризиків в Інтернет просторі Міжнародна науково-практична конференція «Кібербезпека в Україні: правові та організаційні питання».</p>
--	---

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щоп'ятниці з 15.00 до 16.00 онлайн на платформі Zoomу або у кабінеті № 308. У разі необхідності час додаткової консультації здобувача вищої освіти погоджується окремо.

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління та нагляд у

галузі охорони праці» є формування у майбутніх фахівців з вищою освітою необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з правових і організаційних питань державного нагляду в галузі охорони праці, а також активної позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності.

Зазначена мета реалізується за рахунок:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з наглядовими та управлінськими органами в галузі охорони праці, загальними положеннями нормативно-правових актів держави з питань охорони праці, промислової безпеки, пожежної та техногенної безпеки, радіаційного захисту;

- набуття майбутніми фахівцями чітких знань і умінь щодо забезпечення необхідного рівня особистої та колективної безпеки у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в умовах повсякденної діяльності та виникнення ситуацій надзвичайного характеру;

- формування у здобувачів вищої освіти необхідного рівня знань та умінь з правових й організаційних питань безпеки та гігієни праці, активної життєвої позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників відносно результатів трудової діяльності;

- формування світогляду здобувачів вищої освіти, що базується на контролі стану охорони праці, підвищення її рівня за рахунок впровадження заходів з охорони праці та промислової безпеки, набутті відповідальності у справі забезпечення безпеки та усвідомленні необхідності обов'язкового виконання у повному обсязі всіх заходів її гарантування як чоловіками, так і жінками у межах науково-обґрунтованих критеріїв.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Управління та нагляд в галузі охорони праці» є навчання майбутніх фахівців користуванню в практичній діяльності нормативними документами з нагляду за охороною праці, плануванню роботи з охорони праці на підприємстві, організації роботи з нагляду за станом охорони праці, вмінню формувати вимоги до персоналу з професійної придатності та професійної підготовленості, розробці заходів щодо зменшення порушень нормативно-правових актів з охорони праці.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	обов'язкова професійна
Рік підготовки	4-й
Семестр	7-й та 8-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	7,5

- кількість модулів	4
- загальна кількість годин	225
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	22
- практичні заняття (годин)	2
- семінарські заняття (годин)	2
- лабораторні заняття (годин)	
– курсовий проект (робота) (годин)	
- інші види занять (годин)	
- самостійна робота (годин)	199
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	Диференційний залік, екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни відсутні.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності.	ПРН4
Оцінювати ефективність діяльності служби охорони праці та рівень організації системи управління охороною праці на об'єкті, перевіряти виконання розпоряджень, приписів, постанов наглядово-профілактичних органів, організувати проведення контролю щодо дотримання вимог, норм і правил з охорони праці та промислової безпеки.	ПРН33

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності з дисципліни	ПК
Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної, промислової безпеки та охорони праці.	К15
Здатність аналізувати ефективність діяльності служби охорони праці та особливості організації системи управління охороною праці на об'єкті.	К33

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

Модуль 1. Система державного нагляду за охороною праці та промисловою безпекою

Тема 1.1. Історія наглядової діяльності в галузі охорони праці.

Тема 1.2. Діяльність спеціального уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці.

Тема 1.3. Державний нагляд структурними підрозділами Держпраці.

Тема 1.4. Діяльність спеціального уповноваженого державного органу з питань гігієни праці.

Тема 1.5. Особливості забезпечення гігієни праці на виробництві.

Тема 1.6. Державне регулювання і вимоги щодо забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення.

Тема 1.7. Діяльність спеціального уповноваженого державного органу з питань пожежної безпеки.

Тема 1.8. Сутність державного управління пожежною безпекою в сучасній Україні.

Тема 1.9. Діяльність спеціального уповноваженого державного органу з питань радіаційної безпеки. Основи ядерного законодавства.

Тема 1.10. Наглядова діяльність Держатомрегулювання.

Тема 1.11. Взаємодія органів охорони праці з іншими державними наглядовими органами.

Тема 1.12. Повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

Модуль 2. Служба охорони праці на підприємстві

Тема 2.1. Організація охорони праці на підприємстві.

Тема 2.2. Служба охорони праці підприємства. Основні функції та завдання. Права та відповідальність працівників служби охорони праці.

Модуль 3. Ідентифікація та оцінка професійних ризиків

Тема 3.1. Планування та фінансування робіт з охорони праці.

Тема 3.2. Документація з охорони праці на підприємстві.

Тема 3.3. Концепція управління охороною праці в Україні.

Тема 3.4. Рекомендації по створенню системи управління охороною праці.

Тема 3.5. Процедури та процеси СУОП, що підлягають документуванню

Модуль 4. Громадський контроль за охороною праці

Тема 4.1. Профспілки як орган контролю за охороною праці.

Тема 4.2. Регулювання питань охорони праці у Колективному договорі.

Тема 4.3. Уповноважені трудових колективів з питань охорони праці.

Тема 4.4. Комісія з питань охорони праці.

Тема 4.5. Адміністративно-громадський контроль за станом охорони праці.

Тема 4.6. Підготовка до перевірки об'єкту інспектором Держпраці

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Заочна (дистанційна) форма					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	модульна контрольна робота
7- й семестр						
Модуль 1. Система державного нагляду за охороною праці та промисловою безпекою						
Тема 1.1. Історія наглядової діяльності в галузі охорони праці.	10	2			8	
Тема 1.2. Діяльність спеціального уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці.	10	2			8	
Тема 1.3. Державний нагляд структурними підрозділами Держпраці.	12	2	2		8	
Тема 1.4. Діяльність спеціального уповноваженого державного органу з питань гігієни праці.	10	2			8	
Тема 1.5. Особливості забезпечення гігієни праці на виробництві.	8				8	
Тема 1.6. Державне	8				8	

регулювання і вимоги щодо забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення.						
Тема 1.7. Діяльність спеціального уповноваженого державного органу з питань пожежної безпеки.	8				8	
Тема 1.8. Сутність державного управління пожежною безпекою в сучасній Україні.	8				8	
Тема 1.9. Діяльність спеціального уповноваженого державного органу з питань радіаційної безпеки. Основи ядерного законодавства.	8				8	
Тема 1.10. Наглядова діяльність Держатомрегулювання.	8				8	
Тема 1.11. Взаємодія органів охорони праці з іншими державними наглядовими органами.	8				8	
Тема 1.12. Повноваження місцевих	8				8	

державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.						
Разом за модулем 1	106	8	2		96	
8-й семестр						
Модуль 2. Служба охорони праці на підприємстві						
Тема 2.1. Організація охорони праці на підприємстві.	10	2			8	
Тема 2.2. Служба охорони праці підприємства. Основні функції та завдання. Права та відповідальність працівників служби охорони праці.	10	2			8	
Разом за модулем 2	20	4			16	
8-й семестр						
Модуль 3. Ідентифікація та оцінка професійних ризиків						
Тема 3.1. Планування та фінансування робіт з охорони праці.	10	2			8	
Тема 3.2. Документація з охорони праці на підприємстві.	10	2			8	
Тема 3.3. Концепція управління охороною праці в Україні.	8				8	
Тема 3.4. Рекомендації по створенню системи управління охороною праці.	8				8	
Тема 3.5. Процедури та	8				8	

процеси СУОП, що підлягають документуванню						
Разом за модулем 3	44	4			40	
Модуль 4. Громадський контроль за охороною праці						
Тема 4.1. Профспілки як орган контролю за охороною праці.	12	2	2		8	
Тема 4.2. Регулювання питань охорони праці у Колективному договорі.	10	2			8	
Тема 4.3. Уповноважені трудова колективів з питань охорони праці.	10	2			8	
Тема 4.4. Комісія з питань охорони праці.	10	2			8	
Тема 4.5. Адміністративно- громадський контроль за станом охорони праці.	8				8	
Тема 4.6. Підготовка до перевірки об'єкту інспектором Держпраці	7				7	
Разом за модулем 4	55	6	2		47	
Разом	225	22	4		199	

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Профспілки як орган контролю за охороною праці.	2
	Разом	2

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Планова перевірка підприємства Головним управлінням Держпраці у Харківській області та усунення зауважень виявлених під час перевірки	2
	Разом	2

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Підготовка результатів власних досліджень до виступами на конференціях та тез доповідей (орієнтовний перелік робочих тем):

1. Особливості проведення перевірки Держпраці.
2. Особливості проведення ДСНС.
3. Наглядова діяльність в Україні та світі.
4. Особливості функціонування служби охорони праці.
5. Особливості підготовки підприємства до нагляду.

та інші за бажанням здобувача вищої освіти, але відповідно до напрямку дисципліни.

Індивідуальне завдання є обов'язковим, але дозволяє отримати додаткові бали.

Форми та методи навчання

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню цілей, дисциплінарних результатів навчання, очікуваних компетентностей з дисципліни, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Методи навчання за джерелами набуття знань:

Словесні методи навчання:

Лекція - метод, за допомогою якого педагог у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою.

Пояснення - вербальний метод навчання, за допомогою якого педагог розкриває сутність певного явища, закону, процесу. Ґрунтується не стільки на уяві, скільки на логічному мисленні з використанням попереднього досвіду здобувачів вищої освіти.

Бесіда передбачає використання попереднього досвіду здобувачів вищої освіти з певної галузі знань і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних.

Інструктаж займає важливе місце у навчальному процесі. Він передбачає розкриття норм поведінки, особливостей використання методів і навчальних засобів, дотримання правил безпеки під час виконання навчальних операцій. Інструктаж є важливим етапом в оволодінні методами самостійної пізнавальної діяльності, оскільки важливо, щоб здобувачі

вищої освіти розуміли не лише, *що* треба робити, а й *як* це робити.

Наочні методи навчання:

Ілюстрація - метод навчання, за якого предмети і процеси розкриваються через їх символічне зображення (фото, малюнки, схеми, графіки та ін.).

Практичні методи навчання:

Практична робота - спрямована на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань.

Виїзні заняття - вид навчальних занять, метою яких є ознайомлення слухачів із передовим досвідом різних аспектів їхньої професійної діяльності. Проводяться відповідно до навчально-тематичного плану та розкладу занять.

Методи навчання за характером логіки пізнання:

Аналітичний метод передбачає мисленнєвий або практичний розклад цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак. Це початковий компонент пізнання. Для розуміння цілісності явища, процесу, сутності окремого поняття необхідно перейти до синтезу.

Синтетичний метод ґрунтується на мисленнєвому або практичному з'єднанні виділених аналізом елементів чи властивостей предмета, явища в одне ціле. Синтез є органічним продовженням аналізу й може будуватися лише на його основі.

Індуктивний метод - шлях вивчення предметів, явищ від одиничного до загального. У результаті розуміння сутності ознак, властивостей одиничних предметів чи явищ, понять є можливість усвідомити істотні, типові закономірності чи властивості однопорядкових предметів або явищ.

Дедуктивний метод, навпаки, базується на вивченні навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного. Здобувачі вищої освіти ознайомлюються із загальною закономірністю, а потім на основі цієї закономірності, правила, закону характеризуються інші явища, предмети.

Традуктивний метод передбачає висновки від одиничного до одиничного, від часткового до часткового, від загального до загального.

Методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності здобувачів вищої освіти:

Проблемний виклад передбачає створення викладачем проблемної ситуації, допомогу здобувачам вищої освіти у виділенні та «прийнятті» проблемного завдання, використанні словесних методів (лекції, пояснення) для активізації мисленнєвої діяльності слухачів, спрямованої на задоволення пізнавального інтересу шляхом отримання нової інформації.

Частково-пошуковий метод включає здобувачів вищої освіти у пошук шляхів, прийомів і засобів розв'язання пізнавального завдання. Для дієвості цього методу створюється проблемна ситуація і здобувачі вищої освіти спонукаються до розуміння і «прийняття» пізнавального завдання. Керівництво ходом пошукової мисленнєвої діяльності здобувачів забезпечується використанням системи логічно вмотивованих запитань;

стимулюванням і схваленням пізнавальної діяльності слухачів у процесі розв'язання навчальних завдань; аналізом успіхів, помилок і труднощів.

Інноваційні методи навчання.

Робота з навчально-методичною літературою та відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.

Навчання з використанням технічних ресурсів (відкрита освіта через соціальні мережі та вебресурси, BYOD (Bring your own devices), освіта на події (онлайн-заходи), заняття з використанням 3D-турів).

Інтерактивні методи - здобувачі і викладач перебувають у режимі бесіди, діалогу між собою; співпраця і взаємонавчання: викладач – здобувач, здобувач – здобувач, при чому і викладач, і здобувач вищої освіти є рівноправними і рівнозначними учасниками освітньої взаємодії, що виключає домінування одного учасника навчального процесу над іншим, однієї думки над іншою.

Методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички – завдання з пошуку інформації, наукові доповіді, моделювання ситуацій за умов невизначеності результатів; під час таких занять здобувачі вчаться бути демократичними, спілкуватись з іншими людьми, критично мислити, ухвалювати обґрунтовані рішення.

Науково-дослідна робота - застосування нових методів і технологій, активізація пізнавальної діяльності, підвищення якості фахової підготовки та розвитку творчих здібностей у здобувачів вищої освіти, розширення їхньої обізнаності, забезпечення ефективного практичного використання набутих у процесі навчання знань та вмінь за відповідним освітнім компонентом (індивідуальна робота науково-педагогічних працівників із здобувачами вищої освіти, які займаються науковими дослідженнями; науково-дослідна робота у наукових гуртках кафедр; участь у науково-практичних конференціях, наукових читаннях, семінарах, конкурсах та ін.; проведення наукових пошуків у процесі проходження різних видів практики).

Самостійна робота спрямована на використання набутих знань при розв'язанні програмних завдань. Організація навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем вищої освіти під методичним керівництвом педагога, але без його безпосередньої участі.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: диференційний залік, екзамен, теоретичне та практичне тестування, презентації виконаних завдань та досліджень, презентації та виступи на наукових заходах, завдання на реальних об'єктах та інших види індивідуальних та групових завдань.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми

компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі:

- усне опитування – застосовується під час проведення усіх видів навчальних занять з метою визначення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу попереднього заняття;

- тестовий експрес-контроль (летючка) – проводиться з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти за попереднє (декілька попередніх) занять, або після завершення вивчення матеріалу змістового модуля;

- тестовий контроль – як правило, проводиться після завершення вивчення здобувачами вищої освіти матеріалу блоку змістових модулів;

- комбінована форма контролю – поєднання під час проведення навчальних занять усного опитування та експрес-контролю, або експрес-контролю з тестовим контролем з метою максимального охоплення кількості залучених до контролю здобувачів вищої освіти і більш якісної перевірки рівня засвоєння ними знань.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційного заліку та екзамену.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль			
7-й семестр			
Модуль 1	лекції	4	40
	практичні заняття*	1	20
Разом за модуль 1			60
Модуль 2	лекції	2	20
Разом за модуль 2			20
II. Контрольна робота №1 *			20
Разом за поточний контроль			100

II. Індивідуальні завдання (науково-дослідне)				20
III. Підсумковий контроль				-
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100
II. Поточний контроль				
8-й семестр				
Модуль 3	лекції	2	5	5
Разом за модуль 3				10
8-й семестр				
Модуль 4	лекції	6	5	30
	семінар*	1	10	10
Разом за модуль 4				40
II. Контрольна робота №2*				20
Разом за поточний контроль				
II. Індивідуальні завдання (науково-дослідне)				20
III. Підсумковий контроль				30
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Пояснення:* види навчальних занять та контрольні заходи для обов'язкового виконання.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача вищої освіти впродовж настановних занять;
- контролю самостійної роботи – виконання здобувачем вищої освіти тестів в системі OpenTEST 2;
- підсумкового контролю успішності.

До уваги можуть братись додаткові необов'язкові завдання та науководослідна діяльність здобувача вищої освіти.

Поточний контроль проводиться під час настановних занять (лекцій та практичного заняття). Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти за змістом визначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) та набутих навичок під час виконання практичного завдання.

Поточний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів у межах лекційного заняття (оцінюється від 0 до 10 балів у 7 семестрі та від 0 до 5 у 8 семестрі):

9-10 (5) балів – здобувач володіє навчальним матеріалом, орієнтується в конкретній темі, аргументовано висловлює свої думки та наводить приклади;

7-8 (4) бали – здобувач орієнтується в обговорюваній тематиці, наводить приклади та висловлює свої думки;

5-6 (3) бали – здобувач частково орієнтується в обговорюваній тематиці та може навести приклади;

3-4 (2) бали – здобувач частково орієнтується в обговорюваній тематиці та може окреслити деякі її аспекти;

1-2 (1) бал – здобувач поверхово орієнтується в обговорюваній тематиці і не може окреслити основні її аспекти;

0 балів – здобувач не орієнтується в обговорюваній тематиці, не знаходить відповіді на проблемні питання (за змістом лекції), у висловлюваннях щодо окремих положень припускається суттєвих помилок.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка його подання, культура мовлення, емоційність та переконаність, аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті *(оцінюється від 0 до 20 балів)*:

16-20 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, звіт оформлений граматично і стилістично без помилок;

11-15 балів – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

6-10 балів – завдання виконане частково, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1-5 балів – завдання виконане частково, у звіті допущені значні граматичні та стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність системності, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті *(оцінюється від 0 до 10 балів)*:

9-10 балів – здобувач володіє навчальним матеріалом в повному обсязі, відмінно орієнтується в конкретній темі та висловлює свої думки з наукової точки зору, пропонує власне вирішення проблеми;

6-8 балів – здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, орієнтується в конкретній темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

3-5 балів – здобувач частково володіє навчальним матеріалом та може окреслити деякі аспекти визначеної теми;

1-2 бали – здобувач поверхово володіє навчальним матеріалом і не може окреслити основні аспекти визначеної теми;

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкриває лише окремі положення, допускаючи при цьому суттєвих помилок.

Контрольна робота в формі тестування в системі OpenTEST 2. є складовою контролю самостійної роботи здобувачів вищої освіти, яка виконується у вигляді тестів під час періоду теоретичного самостійного навчання.

Після самостійного вивчення курсу «Управління та нагляд у галузі

охорони праці» для отримання допуску до підсумкового контролю здобувач вищої освіти повинен виконати тести, які виконується у міжсесійний період та повинна бути пройдені не пізніше ніж за п'ять діб до терміну складання контролю з дисципліни. Здобувачі вищої освіти, позитивно пройшли тестування, вважаються допущеними до складання диференційного заліку з дисципліни. Оцінювання тестування здійснюється пропорційно в залежності від певного відсотка правильних відповідей. У день складання диференційного заліку результати тестування не приймаються.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти при виконанні тестування (оцінюється від *оцінюється від 0 до 20 балів*):

18-20 балів – правильних відповідей від 81-100 %;

13-15 бали – правильних відповідей від 41-60 %;

9-12 балів – правильних відповідей від 21-40 %;

5-8 балів – правильних відповідей від 21-40 %;

1-4 бал – правильних відповідей від 0-20 %;

0 – здобувач вищої освіти не проходив тестування.

Індивідуальні завдання.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань (*оцінюється від 0 до 20 балів*).

19-20 балів – індивідуальне завдання здобувачем виконано в повному обсязі;

17-18 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

15-16 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

13-14 балів – обсяг виконаних завдань становить 80% від загального обсягу;

11-12 балів – здобувач виконав лише від 70% від загального обсягу;

9-10 балів – обсяг виконаної роботи становить понад 50% від загального обсягу;

7-8 балів – виконана частина роботи складає менше 50% від загального обсягу;

5-6 балів – виконана частина складає близько 25% від загального обсягу;

3-4 бали – обсяг виконаних завдань складає лише 10% від загального обсягу;

1-2 бали – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – завдання, передбачене для індивідуального завдання, здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється розуміння здобувачем вищої освіти понятійного апарату, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міждисциплінарні та внутрішньодисциплінарні зв'язки, вміння робити висновки, показувати

перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Індивідуальне завдання є однією з форм роботи здобувачів вищої освіти, яка передбачає створення умов для повної реалізації ними творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувач вищої освіти може обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене наукове дослідження.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час диференційного заліку або екзамену (оцінюється від 0 до 30 балів):

17-20 (36-40) балів – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повністю, логічно і послідовно розкрив питання білету, виявив вміння застосовувати існуючі методики, наводити приклади, самостійно аналізувати, узагальнювати і викладати матеріал не допускаючи помилок. При відповіді продемонстровані вміння самостійно працювати з додатковою літературою.

24-30 балів – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, однак при наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, наявні несуттєві неточності та незначні помилки, які не впливають на загальну правильність відповіді.

16-23 балів – здобувач вищої освіти засвоїв тільки основний матеріал, не знає окремих положень, допускає неточності у відповіді, не вміє достатньо чітко сформулювати окремі положення, порушує послідовність у викладанні матеріалу, має певні труднощі у пов'язанні теоретичного матеріалу з його практичним застосуванням.

8-15 балів – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, зміст визначених питань розкриває недостатньо, допускаючи при цьому суттєві неточності. Відповідь задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.

1-7 балів – здобувач вищої освіти не засвоїв значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, не вміє логічно і послідовно викласти основні положення і має значні труднощі у пов'язанні теоретичного матеріалу з його практичним застосуванням. Для отримання позитивного результату з заліку або екзамену необхідне доопрацювання.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Для отримання заліку або екзамену необхідне значне доопрацювання.

*Перелік питань для підготовки до диференційного заліку або екзамену:
Модуль 1.*

1. Історія наглядової діяльності в галузі охорони праці в царській Росії:
✓ Які питання охорони праці, на ваш погляд, могли контролюватись в царській Росії і чому?

✓ Чим викликано створення Котлонадзору та гірничої поліції?

✓ Чим викликано те, що з 1899 року однією з основних функцій нагляду стало створення нормативних актів з безпеки робіт?

2. Історія наглядової діяльності в галузі охорони праці в СРСР:

✓ Які питання охорони праці, на ваш погляд, могли контролюватись в царській Росії і чому?

✓ Чому, на ваш погляд, з червня 1920 року існувала, окрім загальної та технічної інспекції, ще й санітарна?

✓ Чим було викликано підвищення ролі Державної гірничотехнічної інспекції у 1927 році?

✓ Недоліки та переваги державного нагляду за охороною праці з боку профспілок

✓ Які галузі промисловості вимагали першочергової уваги Держгіртехнагляду?

3. Історія наглядової діяльності в галузі охорони праці в незалежній Україні. Як мінялись основні завдання та повноваження спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці?

4. Чим Держпраці відрізняється від Держгірпромнагляду?

5. Основні завдання Держпраці

6. У чому, на ваш погляд, полягає комплексне управління охороною праці на державному рівні?

7. У чому, на ваш погляд, полягає організація та здійснення державний нагляду у сфері функціонування ринку природного газу?

8. Що ви розумієте під пріоритетністю безпеки у питаннях життя і здоров'я людини?

9. Що ви розумієте під принципом: підконтрольність і підзвітність відповідним органам державної влади?

10. Що ви розумієте під принципом: рівність прав і законних інтересів усіх суб'єктів господарювання?

11. Що ви розумієте під принципом: гарантування прав суб'єкту господарювання?

12. Що ви розумієте під принципом: об'єктивність та неупередженість?

13. Що ви розумієте під принципом: наявність підстав, визначених законом, для нагляду?

14. Що ви розумієте під принципом: відповідальність органу за шкоду, заподіяну суб'єкту господарювання внаслідок порушення вимог законодавства?

15. Які вимоги до здійснення державного нагляду за охороною праці є загальними, а які специфічними?

16. Чим викликана існуюча форма структури Держпраці?

17. Чим викликана існуюча форма структури територіального управління Держпраці в Харківській області?

18. Що, на Ваш погляд, враховується і чому під час формування територіальних управлінь, округів, межрегіональних державних інспекцій?

19. Прокоментуйте окремі пункти основних завдань Територіальних управлінь Держпраці

20. У яких заходах і чому, на Ваш погляд, повинні приймати участь Територіальні управління повинні?

21. З яких питань і чому, на Ваш погляд, Територіальні управління повинні здійснювати державний нагляд?

22. Що, на Ваш погляд, Територіальні управління повинні дозволяти, свідчити, пропонувати? Коли проводити експертизу?

23. Прокоментуйте окремі роботи, в яких приймає участь Територіальне управління

24. Прокоментуйте окремі права Територіального управління?

25. Що забезпечує єдині вимоги щодо організації і здійснення державного нагляду за охороною праці та гірничого нагляду?

26. Якою повинна бути послідовність державного нагляду?

27. Особливості оформлення результатів перевірки

28. У чому полягає різниця між Заборонаю, Зупинкою, Припиненням, Обмеженням роботи?

29. Особливості поновлення експлуатації

30. Різниця між плановими та позаплановими перевірками

31. Різниця між Оперативною, Цільовою та Комплексною перевірками

Яким чином пов'язані між собою розпорядчі документи, які забезпечують проведення державного нагляду?

32. Яким чином, на Ваш погляд, пов'язані між собою Міністерство охорони здоров'я та Міністерство соціальної політики?

33. Місце Державної санітарно-епідеміологічної служби в питаннях забезпечення охорони праці працюючих?

34. Які елементи спеціально уповноваженого державного органу з питань гігієни праці працюють на забезпечення охорони праці працюючих?

35. Які напрямки діяльності спеціально уповноваженого державного органу з питань гігієни праці безпосередньо забезпечують охорону праці працюючих?

36. Які повноваження Головного державного санітарного лікаря України безпосередньо спрямовані на забезпечення охорони праці робітників?

37. Чим відрізняється напрямки діяльності стосовно охорони праці Головного державного санітарного лікаря України від головних державних санітарних лікарів та інших посадових осіб, які здійснюють державний санітарно-епідеміологічний нагляд?

38. У чому відрізняється державний санітарно-епідеміологічний нагляд стосовно охорони праці від, наприклад, Котлонагляду?

39. Навіщо, на Ваш погляд, проводити державне санітарно-епідеміологічне нормування?

40. Чим, на Ваш погляд, запобіжний санітарно-епідеміологічний нагляд стосовно охорони праці відрізняється від поточного?

41. Яка специфіка, на Ваш погляд, у проведенні заходів щодо припинення порушень державним санітарно-епідеміологічним наглядом стосовно охорони праці?

42. Яка специфіка, на Ваш погляд, у проведенні поточного державного санітарно-епідеміологічного нагляду стосовно охорони праці?

43. Чи відрізняються, на ваш погляд, розпорядчі документи спеціально уповноваженого державного органу з питань гігієни праці від розпорядчих документів Котлонагляду?

44. Навіщо, на Ваш погляд, спеціально уповноважений державний орган з питань праці займається нормотворчою діяльністю?

45. Навіщо, на Ваш погляд, спеціально уповноважений державний орган з питань праці розробив і постійно корегує Гігієнічну класифікацію?

46. Навіщо, на Ваш погляд, потрібна Гігієнічна класифікація?

Прокоментуйте окремі пункти загальних методичних підходів до вимірів та оцінки факторів виробничого середовища та трудового процесу

47. Роль і значення охорони здоров'я на виробництві

48. Обов'язки підприємств, установ та організацій щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя

49. Основні заходи щодо забезпечення сан. Благополуччя

50. Прокоментуйте визначення Здоров'я, Гігієна, Організаційні заходи, Технічні заходи, Гігієнічний норматив, Гігієна праці

51. Яким чином можна визначити наявність:

1) фізичних,

2) хімічних,

3) біологічних

4) психофізіологічних чинників?

52. Співвідношення між гранично допустимою концентрацією, гранично допустимим рівнем та гранично допустимою дозою

53. Прокоментуйте головні принципи гігієни праці

✓ Створення чіткої політики загального превентивного захисту робітників на рівні підприємств...

✓ Відповідальність роботодавців за забезпечення безпеки і за стан здоров'я робітників, включаючи попередження ризиків, інформацію і навчання, необхідну організацію праці ...

✓ Забезпечення нагляду за станом здоров'я робітників, адекватного до ризиків, яких вони зазнають на роботі

✓ Надання працюючим права одержувати необхідну інформацію з безпеки і стану їх здоров'я, з можливих ризиків і заходів їх запобігання ...

✓ Консультації з робітниками ... стосовно вибору устаткування, умов праці і виробничого середовища у зв'язку з можливим впливом на стан здоров'я працюючих

54. Прокоментуйте вимоги щодо гігієни праці на конкретних прикладах
55. Види медичних оглядів
56. На які Переліки спираються під час проведення медичних оглядів?
57. Особливості попереднього медичних оглядів
58. Мета періодичного медичних оглядів
59. Періодичність проведення медичних оглядів
60. Порядок проходження медичних оглядів
61. Визначення результатів медичного огляду
62. Навіщо Заключний акт складається в 6 примірниках?
63. Місце роботодавця в проведенні медичних оглядів
64. Місце лікувально-профілактичних заходів в проведенні медичних оглядів
65. Порядок проходження медичних оглядів
66. Статистична характеристика пожежної безпеки в Україні за 2017 рік.
67. Види пожежної охорони.
68. Дотримання вимог пожежної безпеки при проектуванні, будівництві та реконструкції об'єктів виробничого та іншого призначення.
69. Обов'язки підприємств, установ та організацій щодо забезпечення пожежної безпеки.
70. Системи оповіщення про пожежу.
71. Характеристика причин виникнення пожеж в торговельній мережі.
72. Організація пожежної сигналізації в банках.
73. Характеристика системи попередження пожеж.
74. Соціально-економічне значення пожежної безпеки в Україні.
75. Забезпечення пожежної безпеки в медичних закладах.
76. Чим, на Ваш погляд, розрізняються основні завдання Територіальних управлінь Держпраці та Головних управлінь (Управлінь) ДСНС України в ... області (м. Києві)?
77. Чим розрізняється підхід до організаційно-штатної структури в ТУ Держпраці та в ГУ (У) ДСНС України в ... області?
78. Прокоментуйте окремі пункти основних завдань ГУ (У) ДСНС України в ... області.
79. У яких заходах і чому, на Ваш погляд, повинні приймати участь органи Державного пожежного нагляду?
80. З яких питань і чому, на Ваш погляд, місцеві органи ДСНС України повинні здійснювати державний нагляд?
81. Що, на Ваш погляд, органи ДПН повинні дозволяти, свідчити, пропонувати? Коли проводити експертизу?

82. Прокоментуйте окремі роботи, в яких приймають участь органи ДПН

83. Що забезпечує єдині вимоги щодо організації і здійснення державного нагляду за пожежною безпекою?

84. Якою повинна бути послідовність державного нагляду за пожежною безпекою? Чи вона відрізняється від послідовності державного нагляду за охороною праці?

85. Різниця між плановими та позаплановими перевірками

86. Чим відрізняються планові перевірки пожежної безпеки та планові перевірки стану охорони праці?

87. Чи є особливість позапланових перевірок пожежної безпеки в сільському господарстві?

88. Особливості оформлення результатів перевірки

89. У чому полягає різниця між перевірками протипожежного стану та експертизою ППС об'єкта?

90. Поясніть основні терміни:

- ✓ Використання ядерної енергії
- ✓ Вихідний матеріал
- ✓ Джерело іонізуючого випромінювання
- ✓ Радіаційна безпека
- ✓ Радіаційна аварія (аварія)
- ✓ Радіаційний захист
- ✓ Радіоактивні відходи
- ✓ Радіоактивні матеріали
- ✓ Радіоактивні матеріали
- ✓ Ядерна безпека
- ✓ Ядерна шкода
- ✓ ...

91. Які основні принципи радіаційного захисту?

92. Які Вам відомі норми, правила і стандарти з ядерної та радіаційної безпеки?

93. В чому полягає компетенція Верховної Ради України у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки?

94. В чому полягає компетенція Кабінету Міністрів України у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки?

95. В чому полягає компетенція Автономної Республіки Крим у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки?

96. В чому полягає компетенція місцевих органів державної влади і самоврядування у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки?

97. Державне управління у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки.

98. Державне регулювання безпеки використання ядерної енергії.

99. Органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки.

90. Особливості здійснення своїх повноважень Держатомрегулювання

91. Яким чином Держатомрегулювання приймає участь у формуванні державної політики у сфері додержання вимог ядерної та радіаційної безпеки? У чом різниця між ядерною та радіаційною безпекою?

92. Яким чином Держатомрегулювання координує діяльність центральних та місцевих органів виконавчої влади?

93. Особливості планування наглядової діяльності за додержанням вимог безпеки в сфері використання ядерної енергії

94. Яким чином здійснюється державний нагляд за дотриманням законодавства, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог ядерної та радіаційної безпеки?

95. Об'єкти державного нагляду. Що Ви розумієте під терміном «Ліцензіант»?

96. Яким чином реалізується за дотриманням законодавства, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог ядерної та радіаційної безпеки?

97. Особливості державного нагляду за дотриманням законодавства, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог ядерної та радіаційної безпеки

98. Взаємодія між основними напрямками державного нагляду за дотриманням законодавства, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог ядерної та радіаційної безпеки

99. Особливості аналізу порушень вимог ядерної та радіаційної безпеки

100. Особливості опосвідчення обладнання трубопроводів та систем локалізації аварії

101. У чому полягає різниця між інспекційними обстеженнями та проведенням інспекцій (планових і непланових)?

102. У чому різниця між Комплексними, Цільовими та Оперативними інспекціями?

103. Особливості проведення інспекцій

104. Які повноваження органів державного нагляду за ядерною та радіаційною безпекою є специфічними?

105. Особливості взаємодії Держпраці з Міністерством оборони України:

✓ Чим, на Ваш погляд, була викликана Угода між Держнаглядохоронпраці та Міністерством оборони?

✓ Чим, на ваш погляд, відрізняються військовослужбовці від тих, хто працює у військових частинах за трудовими договорами?

✓ Хто, на Ваш погляд, відповідає за технічний стан, наприклад, обладнання, де використовується хлор або аміак у військових цілях? У цивільних цілях?

✓ Де у військових частинах можуть бути об'єкти газового комплексу?

✓ Яким чином військове обладнання може використовуватись в народному господарстві?

✓ Чому, на Ваш погляд, у спеціальних розслідуваннях повинні приймати участь представники Держпраці, а розслідування звичайних нещасних випадків Міноборони може здійснювати самостійно?

✓ Яким чином, Міністерство оборони здійснює технічний нагляд за безпечною експлуатацією підйомних споруд або за відповідністю об'єктів котлонагляду, які виготовлені за кордоном на замовлення Міноборони?

✓ Які дозволи і посвідчення, що видані в Міноборони, визнає дійсними Держпраці?

106. Особливості взаємодії Держпраці з Міністерством внутрішніх справ України:

✓ Чим, на Ваш погляд, була викликана Угода між Держнаглядом охорони праці та Міністерством внутрішніх справ?

✓ Чим ця Угода принципово відрізняється від аналогічної з Міноборони?

✓ Хто може працювати в органах внутрішніх справ за трудовим договором?

107. Особливості взаємодії Держпраці з Федерацією професійних спілок України:

✓ Чому, на Ваш погляд, Федерація професійних Угдоу з Держгірпромнаглядом?

✓ Прокоментуйте деякі напрямки, за якими співпрацюють Держпраці та профспілки

✓ Що, на Ваш погляд, включає в себе взаємне інформування Держпраці та профспілок?

✓ Які повноваження органів місцевого самоврядування в галузі охорони праці передбачено Законом України «Про охорону праці»?

✓ Належне утримання, ефективну і безпечну експлуатацію яких об'єктів забезпечують виконавчі органи сільських, селищних, міських рад?

✓ На які рівні поділяється управління охороною праці в Україні?

✓ Які установи здійснюють державне управління охороною праці в Україні?

108. Які повноваження з питань охорони праці має Кабінет Міністрів України?

109. Наведіть схему державного управління охороною праці в Україні.

110. Які установи здійснюють державний нагляд за додержанням законів та інших НПАОП?

111. Якими Законами України регулюється діяльність органів державного нагляду за охороною праці?

112. Які основні функції Держпраці України?

113. На що спрямовується діяльність місцевих державних адміністрацій?

114. Які головні принципи, на яких ґрунтується місцеве та регіональне самоврядування відображені у Законах України «Про місцеві державні адміністрації» та «Про місцеве самоврядування»?

115. Які функції місцевих державних адміністрації у межах відповідних територій передбачає Закон України «Про охорону праці»?

116. Які повноваження в галузі охорони праці мають асоціації, корпорації, концернів та інші об'єднання?

117. Які основні завдання державної експертизи умов праці?

118. Які права та обов'язки мають працівники служби Державної експертизи умов праці?

Модуль 2.

1. Яким чином, на Ваш погляд, необхідно здійснювати реалізацію питань:

- ✓ організації і координації робіт з охорони праці
- ✓ аналізу і оцінки стану умов праці
- ✓ планування робіт з охорони праці
- ✓ стимулювання забезпечення високого рівня охорони праці
- ✓ контролю стану ОП

2. Основні завдання управління охороною праці. Яким чином, на Ваш погляд, можна вплинути на:

- ✓ навчання працівників безпеці праці та пропаганда питань охорони праці;
- ✓ забезпечення безпеки виробничого обладнання;
- ✓ забезпечення безпеки виробничих процесів;
- ✓ забезпечення безпеки будівель та споруд;
- ✓ нормалізацію санітарно-гігієнічних умов праці;
- ✓ забезпечення працівників засобами індивідуального захисту;
- ✓ забезпечення оптимальних режимів праці та відпочинку;
- ✓ організацію лікувально-профілактичного обслуговування ;
- ✓ санітарно-побутове обслуговування працівників;
- ✓ професійний відбір за певними спеціальностями;

3. Основні функції управління охороною праці. Яким чином, на Ваш погляд, можна реалізувати питання:

- ✓ організації та координації роботи в галузі охороною праці;
- ✓ планування роботи та прогнозування виробничого ризику;
- ✓ кадрове та професійне забезпечення;
- ✓ проектно-конструкторське забезпечення;
- ✓ технологічне забезпечення;
- ✓ технічне забезпечення;
- ✓ енергетичне забезпечення;
- ✓ забезпечення безпечної експлуатації гідротехнічних та інженерних споруд;
- ✓ матеріально-технічне забезпечення.

4. Служба охорони праці на підприємстві.

5. Управління охороною праці та обов'язки роботодавця. Особливості дій роботодавця по:

- ✓ створенню відповідної служби і призначенню посадових осіб

✓ розробці за участю сторін колективного договору і реалізації комплексні заходи для досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці

✓ забезпеченню виконання необхідних профілактичних заходів відповідно до обставин, що змінюються;

✓ впровадженню прогресивної технології, досягнень науки і техніки, засобів механізації та автоматизації виробництва, вимог ергономіки, позитивного досвід з охорони праці ...;

✓ забезпеченню належного утримання будівель і споруд, виробничого обладнання та устаткування, моніторингу за їх технічним станом;

✓ забезпеченню усунення причин, що призводять до нещасних випадків, професійних захворювань, та здійснення профілактичних заходів, визначених комісіями за підсумками розслідування цих причин;

✓ організації проведення аудиту охорони праці, лабораторних досліджень умов праці, оцінку технічного стану виробничого обладнання та устаткування, атестацій робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці

6. Обов'язки працівника щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Яким чином працівник:

✓ дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей?

✓ забезпечує виконання вимог нормативно-правових актів з охорони праці, правил поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва?

✓ користується засобами колективного та індивідуального захисту;

7. Основні завдання служби охорони праці

8. Функції служби охорони праці

9. Що необхідно здійснити перед проведенням робіт по плануванню з охорони праці?

10. Співвідношення між перспективним, поточним та оперативним плануванням робіт по охороні праці

11. Співвідношення між перспективним планом робіт по охороні праці та Колективним договором

12. Місце питань охорони праці в інших поточних планах організації (підприємства)

13. Яким чином під час планування робіт з охорони праці можна використати відомості, які містяться в Єдиній державній системі показників обліку умов і безпеки праці, про:

✓ стан умов праці?

✓ стан безпеки праці?

✓ пільги та компенсації за роботу в шкідливих умовах праці?

✓ суми відрахувань за шкідливі умови праці?

- ✓ забезпеченість засобами індивідуального захисту?
  - ✓ санітарно-побутове забезпечення?
14. Яким чином здійснюється фінансування робіт з охорони праці на підприємствах, які використовують найману працю?
15. Яким чином здійснюється фінансування робіт з охорони праці на підприємствах, що утримуються за рахунок бюджету?
16. Особливості фінансування профілактичних заходів з охорони праці, виконання загальнодержавних, галузевих та регіональних програм поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, інших державних програм, спрямованих на запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням
17. Загальні питання щодо обліку та користування документами з охорони праці
18. Примірна номенклатура справ з охорони праці. Яким чином комплектується Папка з:
- ✓ Положеннями з охорони праці?
  - ✓ Наказами з охорони праці підприємства?
  - ✓ Переліками?
  - ✓ Посадовими інструкціями (робочі інструкції) ?
  - ✓ Інструкціями з охорони праці за видами робіт та професіями?
  - ✓ Документами про проходження медичних оглядів працівниками?
  - ✓ Документами про проходження навчання та перевірки знань працівників із питань охорони праці?
  - ✓ Матеріалами з розслідування нещасних випадків та аварій?
  - ✓ Матеріалами атестації робочих місць за умовами праці?
  - ✓ Матеріалами та документами, які стосуються виконання робіт підвищеної небезпеки та експлуатації об'єктів підвищеної небезпеки?
  - ✓ Планами роботи з охорони праці?
  - ✓ Звітністю з охорони праці?
  - ✓ Матеріалами перевірок стану охорони праці?
  - ✓ Матеріалами із забезпечення спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту?
  - ✓ Матеріалами із забезпечення працівників санітарно-побутовим обслуговуванням?
  - ✓ Документами прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом, реконструйованих та відремонтованих об'єктів та обладнання?
  - ✓ Колективним договором?
  - ✓ Планом локалізації і ліквідації аварійних ситуацій та аварій?
  - ✓ Нормативною базою?

- ✓ Журналами з охорони праці?
- ✓ Формами обліку роботи з охорони праці?
- ✓ Листуванням, зверненнями, відповідями, роз'ясненнями ...?

Модуль 3.

1. Чим, на Ваш погляд, концепція відрізняється від теорії?
2. Яким чином наявність Концепції управління охороною праці сприяє реалізації конституційного права на безпечні умови праці?
3. Прокоментуйте, яким чином Ви розумієте окремі принципи, що були використані під час розробки Концепції?
4. Прокоментуйте окремі пункти щодо реалізації впровадження Концепції?
5. Яким чином Ви розумієте необхідність комплексного вирішення завдань охорони праці?
6. Яким чином Ви розумієте необхідність розмежування підприємств за сферами управління?
7. Яким чином Ви розумієте необхідність удосконалення системи мотивації?
8. Яким чином, на Ваш погляд, взаємодіють центри управління охороною праці в ринкових умовах?
9. За що, на Ваш погляд, відповідає держава в управлінні охороною праці?
10. Яким чином держава може управляти охороною праці в ринкових умовах?
11. За що, на Ваш погляд, відповідає роботодавець в управлінні охороною праці?
12. Місце працівника в управлінні охороною праці
13. Яким чином взаємодіють між собою державні органи в процесі державного управління охороною праці?
14. Місце Держпраці в управлінні охороною праці
15. Яким чином, на Ваш погляд, повинні взаємодіяти спеціально уповноважені центральні органи з нагляду за дотриманням НПАОП? Навіщо створюється система управління охороною праці? Основні терміни та визначення
16. Порядок розробки і впровадження СУОП
17. Примірна структура положення про СУОП та орієнтовний зміст його розділів
18. Що Ви розумієте під управлінням документацією?
19. Яким чином СУОП забезпечує підвищення рівня компетентності та підготовка
20. Взаємозв'язок між СУОП та професійним відбором
21. Місце моніторингу виконання та оцінка результативності в СУОП

22. Місце поточних перевірок, оглядів окремих підрозділів і організації в цілому в реалізації зворотного зв'язку
23. Особливості організації інформаційної роботи в СУОП
24. Яким чином управління ресурсами впливає на рівень безпеки організації?
25. Яким чином здійснюється аналіз ефективності СУОП?
26. Особливості аналізу ризиків виникнення надзвичайних ситуацій та обґрунтування пропозицій щодо їх зменшення
27. Місце мотиваційного регулювання в СУОП
28. Загальні процедури та процеси в СУОП
29. Основні напрями, які повинна охоплювати документація системи управління охороною праці в організації
30. Оцінка ризику виникнення нещасних випадків на виробництві як основа для прийняття рішень з питань управління охороною праці
31. Типові процеси СУОП
32. Типові процедури СУОП
33. Політика керівництва організації як головний документ СУОП
34. Для чого проводиться документування процедур та процесів СУОП?
35. Цільова програма з охорони праці на певний період як документом, який регламентує реалізацію політики організації з охорони праці на найближчу й більш віддалену перспективу
36. Співвідношення між зовнішніми законодавчими та нормативно-правовими актами з охорони праці, розробленими згідно з чинним законодавством та обов'язковими для виконання, та внутрішні документами з охорони праці організації
37. Місце внутрішніх документів з охорони праці в процесі вдосконалення СУОП
38. Що має охоплювати і включати документація з охорони праці у рамках СУОП на основі ризикорієнтованого підходу?
39. Що повинно бути в Положенні про СУОП організації?

Модуль 4

1. Які організації здійснюють керівництво і контроль за роботою представників профспілок з питань охорони праці?
2. Які обов'язки покладені на представників профспілок з питань охорони праці?
3. Які права мають представники профспілок з питань охорони праці?
4. Що здійснює громадський інспектор з охорони праці?
5. Яке головне завдання виконує громадський інспектор з охорони праці?
6. Хто може бути громадським інспектором з охорони праці?

7. Якими законодавчими і нормативними документами повинен керуватися громадський інспектор з охорони праці у своїй діяльності?
8. Які основні напрями та зміст роботи громадського інспектора з ОП?
9. Що уявляє собою технічна інспекція праці профспілок України?
10. Що є головним завданням технічної інспекції праці профспілок України?
11. Якими законодавчими та нормативними актами повинна керуватися технічна інспекція праці профспілок України у своїй роботі?
12. Яка організаційна побудова технічної інспекції праці профспілок України?
13. Які обов'язки покладено на технічних інспекторів праці профспілок України?
14. Які права мають технічні інспектори праці профспілок України?
15. Яким чином здійснюється організація роботи, розгляд спорів ... технічних інспекторів праці профспілок України?
16. Що становить правову основу колективного договору?
17. Як організовується підготовка до укладання колективного договору, угоди?
18. Яким чином забезпечуються гарантії та компенсації на період переговорів представникам сторін?
19. Який обов'язків перелік питань, що повинні регулюватися колективним договором?
20. Як поводяться з положеннями колективного договору, що погіршують порівняно з чинним законодавством становище працівників?
21. Наведіть перелік основних нормативних актів, норми яких повинні бути враховані при укладанні колективного договору.
22. Яким чином відбувається підписання колективного договору?
23. Яка установа, яким чином і в який термін здійснює повідомну реєстрацію колективного договору?
24. Для чого здійснюється повідомна реєстрація колективного договору?
25. Яким чином здійснюється внесення змін і доповнень до колективного договору?
26. З якого часу набуває чинності колективний договір?
27. Який строк дії має колективний договір?
28. Яка відповідальність передбачена за невиконання вимог колективного договору?
29. Чому колективний договір є правовим інструментом поліпшення умов і охорони праці?
30. Наведіть приблизну редакція розділу «Охорона праці» в колективному договорі.
31. Що становить законодавчу основу діяльності уповноваженої найманими працівниками особи з питань охорони праці?

32. Що визначає Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці?

33. На яких підприємствах обираються уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці?

34. Як обираються уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці?

35. Чим визначається чисельність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці?

36. Хто здійснює методичну допомогу в роботі уповноважених з питань охорони праці?

37. З ким співпрацюють у своїй роботі уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці?

38. Які функціональні обов'язки виконують уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці?

39. Які права мають уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці?

40. Яким чином забезпечується гарантія прав уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці?

41. В чому полягає недосконалість нормативно-правового забезпечення діяльності уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці?

42. Які існують нормативно-правові основи функціонування комісії з питань охорони праці підприємства?

43. Який орган приймає рішення про доцільність створення комісії з питань охорони праці підприємства, її кількісний та персональний склад?

44. На яких засадах формується комісії з питань охорони праці підприємства?

45. Що відноситься до основних завдань комісії з питань охорони праці підприємства?

46. Які права має комісії з питань охорони праці підприємства?

47. Яким чином організується робота комісії з питань охорони праці підприємства?

48. Що таке мотивація та стимулювання роботи з охорони праці на підприємстві?

49. Які існують стимулюючі заходи з охорони праці, що передбаченні законодавством на рівні підприємства?

50. Який основний механізм управління охороною праці?

51. За допомогою яких показників визначається рівень охорони праці на підприємстві?

52. Проаналізуйте методи стимулювання охорони праці на підприємстві.

53. Історія адміністративно-громадського контролю за станом охорони праці

54. Триступінчастий (адміністративно-громадський) контроль у СУОП як основна форма контролю адміністрації й комітетів профспілки підприємства за станом умов і безпеки праці

55. Співвідношення триступінчастого (адміністративно-громадського) контролю у СУОП та контролю адміністрації й комітетів профспілки підприємства за станом умов і безпеки праці

56. На яких щабелях проводиться триступінчастий контроль за станом охорони праці?

57. Керівництво організацією триступінчастого контролю

58. Особливості проведення триступінчастого контролю в оперативно-рятувальних підрозділах ДСНС України

59. Особливості проведення першого ступеня триступінчастого контролю

60. Що на Ваш погляд доцільно перевірити під час проведення першого ступеня триступінчастого контролю?

61. Порядок усунення виявлених порушень під час проведення першого ступеня триступінчастого контролю?

62. Особливості проведення другого ступеня триступінчастого контролю

63. Що на Ваш погляд доцільно перевірити під час проведення другого ступеня триступінчастого контролю?

64. Порядок усунення виявлених порушень під час проведення другого ступеня триступінчастого контролю?

65. Особливості проведення третього ступеня триступінчастого контролю

66. Що на Ваш погляд доцільно перевірити під час проведення третього ступеня триступінчастого контролю?

67. Порядок усунення виявлених порушень під час проведення третього ступеня триступінчастого контролю?

68. Співвідношення між тим, що перевіряється під час першого, другого та третього ступеня триступінчастого контролю

69. Місце документів, що підтверджують проведення адміністративно-громадського контролю, при оцінці діяльності підприємства на період перевірки стану охорони праці наглядовими органами та на період роботи комісії зі спеціального розслідування нещасних випадків

70. Чим пояснюється різниця в періодичності планових перевірок суб'єктів господарювання з різним ступенем ризику

71. Особливості проведення планової перевірки виробничого об'єкта (території, цеху, споруди, дільниці ...)

72. Підготовка до проведення планової перевірки

73. Особливості проведення планової перевірки суб'єкта господарювання, який має велику кількість виробничих об'єктів

74. Строки проведення планових перевірок інспекторами Держпраці

75. Особливості визначення підстави для проведення позапланових перевірок:

- ✓ За бажанням суб'єкта
- ✓ Неподання у встановлений термін документів обов'язкової звітності без поважних причин
- ✓ Виявлення та підтвердження недостовірності даних у документах обов'язкової звітності
- ✓ Перевірки виконання Приписів
- ✓ Звернення фізичних та юридичних осіб про порушення вимог законодавства
- ✓ Настання аварії, нещасних випадків із смертельними наслідками або професійного захворювання, пов'язаного з діяльністю суб'єкта
- ✓ В інших випадках, передбачених законом або міжнародним договором

76. Визначення питань, які розглядаються під час позапланових перевірок

77. Особливості проведення спеціальних видів перевірок:

- ✓ Комісійної перевірки
- ✓ Перевірки у режимі посиленого режиму
- ✓ Перевірка груп суб'єктів господарювання з окремих питань

78. Розпорядчі документи, які необхідні для проведення перевірки інспектором Держпраці

79. Розпорядчі документи за результатами перевірки інспектором Держпраці

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Сумлінне дотримання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

2. Активна участь в обговоренні навчальних питань, змістовна підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

3. Під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з навчальною метою і з дозволу керівника заняття.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. При виконанні індивідуального завдання до захисту допускаються наукові роботи, які містять більшу частину оригінального тексту при перевірці на плагіат, яка складає не менше 90 %.

6. Суворе дотримання правил безпеки під час організації виїзних занять на об'єкти (не) виробничої сфери.

7. У разі несвоєчасного виконання та захисту звіту з практичної роботи, поставленого індивідуального завдання, порушення терміну захисту

індивідуального завдання, ліквідації заборгованості щодо індивідуального завдання загальна оцінка знижується на 50 відсотків.

8. Терміни захисту та виконання індивідуального наукового завдання встановлюються організаторами конференції, яка пропонується викладачем для вибору здобувачу вищої освіти протягом семестру.

9. Ліквідація поточної заборгованості відбувається протягом семестру.

10. Здобувач допускається до складання підсумкового семестрового контролю, якщо він виконав усі види обов'язкових робіт, що передбачені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни (іншими навчально-методичними матеріалами з освітнього компонента) в семестрі та набрав за них необхідну кількість балів для допуску до підсумкового семестрового контролю.

11. Здобувач, який не з'явився на підсумковий семестровий контроль освітнього компонента без поважних причин, вважається таким, який не склав цей підсумковий семестровий контроль та не виконав свого індивідуального плану.

12. Здобувачеві, який не склав підсумкового семестрового контролю, керівник факультету дозволяє повторне складання підсумкового контролю з освітнього компонента за окремим графіком на строк до двох тижнів від початку наступного весняного семестру або до початку наступного осіннього семестру.

13. Додаткове складання іспиту допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: перший раз науково-педагогічному працівникові, другий – комісії, яка створюється за поданням керівника факультету розпорядженням проректора з навчальної та методичної роботи.

14. З метою підвищення оцінки за екзамену із певної навчальної дисципліни, з дозволу керівника факультету, здобувачеві може бути надана можливість повторного складання цього підсумкового контролю, який був складений в одному із минулих підсумкових семестрових контролів. Здобувачеві може бути надана можливість повторного складання екзамену.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. **Управління та нагляд у галузі охорони праці: курс лекцій / Укладачі: Б.М. Цимбал, С.Р.Артем'єв, О.Д. Малько, О.П. Шароватова. – Х.: НУЦЗУ, 2019. – 341 с. (електронна бібліотека НУЦЗ України).**

2. **Управління та нагляд у галузі охорони праці: методичні вказівки для виконання практичних робіт / Укладач Б.М. Цимбал. – Х.: НУЦЗУ, 2020. – 398 с.**

3. Закон України «Про охорону праці». В редакції Закону N229-IV (229-15) від 21.11.2002, Відомості Верховної Ради, 2003, № 2, ст.10.

4. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». N 877-V від 5 квітня 2007 року. Відомості Верховної Ради України від 20.07.2007 - 2007 р., № 29, стор. 1001.
5. Положення про Положення про Державну службу України з питань праці. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. № 96.
6. Положення про організацію та здійснення державного гірничого нагляду, державного нагляду (контролю) у сфері промислової безпеки та охорони праці в системі Держгірпромнагляду України. Затверджено Наказом Міністерством надзвичайних ситуацій України 11.08.2011 р. № 826.
7. Положення про порядок здійснення державного гірничого нагляду. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 1995 р. N 134.
8. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України. – К., 1993.
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
10. Кодекс цивільного захисту України.
11. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України: // Відомості Верховної Ради України. – 1994.- № 27.
12. Законодавство України про працю. Збірник нормативно-правових актів. – Х.: ТОВ “Одісей”, 2004. – 848 с.
13. Охорона праці в Україні. Нормативні документи. – К.: КНТ, 2004. – 440 с.
14. ДСТУ 2293:2014 Охорона праці. Терміни та визначення основних понять.
15. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник. – Львів: Афіша, 2005. – 320 с.
16. Основи охорони праці: Навчальний посібник / За ред. проф. В.В.Березуцького. – Х.: Факт, 2005. – 480 с.
17. Купчик М.П., Гандзюк М.П., Степанець І.Ф., Вендичанський В.Н., Литвиненко А.М., Іваненко О.В. Основи охорони праці. – К.: Основа, 2000. – 416 с.
18. Гогіташвілі Г.Г. Системи управління охороною праці. Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2002. – 320 с.
19. Коваль В.І., Скороходов В.А. Управління охороною праці в промисловості: Навчальний посібник. – К.: ВД “Професіонал”, 2005. – 448 с.
20. Охорона праці. Довідник державного службовця – К.: Основа, 2004. – 741 с.
21. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навчальний посібник. – Суми: ВДТ “Університетська книга”, 2003. – 496 с.
22. Безпека праці: ергономічні та естетичні основи: Навч. посіб. / С.О. Апостолюк, В.С. Джигирей, А.С. Апостол юк та ін. – К.: Знання, 2006. –

215 с.

23. Основи охорони праці: Підручник. / К.Н.Ткачук, М.О. Халімовський, В.В. Зацарний, Д.В. Зеркалов, Р.В. Сабарно, О.І. Полукаров, В.С. Козьяков, Л.О. Матинюк. За ред. К.Н.Ткачука і М.О. Халімовського.-К.: Основа, 2003-472с.: іл.

24. Цимбал Б.М. Запобігання ризикам промислової роботизації / Б. М. Цимбал, С. Р. Артем'єв, А. Д. Малько, В. А. Войтов, Р. В. Антощенко // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – Харків: ХНТУСГ, 2018. – Вип. 190: Механізація сільськогосподарського виробництва. – С. 304-310.

25. Цимбал Б.М. Аналіз факторів небезпек та оцінка ризиків пожежовибухонебезпечного виробництва твердого біопалива з рослинної біомаси / Б.М. Цимбал, С.Р. Артем'єв, О.П. Шароватова, А.Р. Баштова, С.В. Розумний // Збірка наукових праць "Проблеми надзвичайних ситуацій". – Харків: НУЦЗУ, 2017. - №26. - С.185-195.

26. Цимбал Б.М. Модель прогнозування виникнення аварії на потенційно-небезпечному об'єкті з використанням математичної моделі надійності технічної системи / Б.М. Цимбал, О.Д. Малько, О.П. Шароватова, Г.Ю. Бахарєва // Збірка наукових праць "Проблеми надзвичайних ситуацій". – Харків: НУЦЗУ, 2018. - №27. - С.66-72.

27. Цимбал Б.М. Запровадження сучасних технологій навчання в процес викладання безпекознавчих дисциплін / Б.М. Цимбал, О.Д. Малько, О.П. Шароватова // Сучасні педагогічні технології в освіті : зб. наук.-метод. праць / за ред. Р.П. Мигушенка, Ю.І. Панфілова. – Харків : НТУ «ХП», 2018. – С. 69-73., – Укр. та рос. мовам.

28. Цимбал Б.М. Про засоби навчання при підготовці майбутніх фахівців з охорони праці / Б.М. Цимбал, О.Д. Малько, О.П. Шароватова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 63 : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – С. 200- 204.

29. Цимбал Б.М. Підвищення ефективності виконання заходів з охорони праці та екологічної безпеки під час експлуатації шнекових екструдерів / Б.М. Цимбал., В.А. Войтов, С.Р. Артем'єв, О.Д. Малько, О.П. Шароватова – Х.: НУЦЗУ, 2018. – 172 с.

30. Цимбал Б.М. Підвищення рівня охорони праці, комфортності та мікроклімату в будівлях та спорудах / Б.М. Цимбал, О.В. Нанка, В.А. Войтов, С.Р. Артем'єв Проблеми охорони праці в Україні : Збірник наукових праць. – К.: ДУ «ННДПБОП», Вип. 34, 2018 – С. 67-84.

31. Цимбал Б.М. Дворівнева математична модель прогнозування ризику аварії на потенційно-небезпечному об'єкті / Б.М. Цимбал, О.Д. Малько, С.Р. Артем'єв, О.В. Рибалова Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил. — 2019. — №

1(59). – С. 98-103.

32. Цимбал Б.М. Підвищення рівня охорони праці та удосконалення методики міжнародної організації праці для оцінки професійних ризиків / Б.М. Цимбал, Д.О. Шаповалов, М.С. Шаповалов, Ю.Д. Древаль, А.С. Петрищев *Social development & Security*, Vol. 10, №. 2, – 2020. Р. 46-63.

33. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Охорона праці» галузь знань 26 «Цивільна безпека» спеціальність 263 «Цивільна безпека». (Розглянуто та затверджено вченою радою Національного університету цивільного захисту України протокол № 10 від 25 червня 2020 р.).

Допоміжна

1. Про затвердження типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та переліку робіт з підвищеною небезпекою. Наказ Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 15.02.2005 за № 231/10511.

2. ДНПАОП 0.03-8.06-94. Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі. Затверджений спільним наказом Міністерства охорони здоров'я України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.1994 р. № 263/121, зареєстрований у Мін'юсті України 25.01.1995р. за № 18/554.

3. Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій. Затверджене наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 р. № 246, зареєстроване у Мін'юсті України 23.07.2007 р. за № 846/14113.

4. Мінімальні вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці. Затверджене наказом Міністерства соціальної політики України 29 листопада 2018 року № 1804, зареєстроване в Мін'юсті України 27 грудня 2018 р. за № 1494/32946.

5. Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 р. № 337.

6. НПАОП 0.00-8.03-93. Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві. Затверджений наказом Держнаглядохоронпраці України від 21.12.1993р. № 132, зареєстрований в Мін'юсті України 07.02.1994р. за № 20/229.

7. НПАОП 0.00-4.20-94. Положення про порядок проведення державної експертизи (перевірки) проектної документації на будівництво та

реконструкцію виробничих об'єктів і виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам про охорону праці. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.1994р. № 431.

9. НПАОП 00.0-4.35-04. Типове положення про службу охорони праці. Затверджене наказом Держнаглядохоронпраці України від 15.11.2004р. № 255, зареєстроване в Мін'юсті України 01.12.2004р. за № 1526/10125.

12. НПАОП 0.05-8.04-92. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 р. № 442.

13. Правила пожежної безпеки в Україні. Затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України 30.12.2014 р. № 1417, зареєстровані в Мін'юсті України 05 березня 2015 р. за № 252/26697.

14. НПАОП 0.00-1.21-98. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів. Затверджені наказом Держнаглядохоронпраці України від 09.01.1998р. № 4, зареєстровані в Мін'юсті України 10.02.1998 за № 93/2533.

Інформаційні ресурси

1. Методичні рекомендації для проведення атестації робочих місць за умовами праці. Затверджено міністром праці України 1.09.1992 р, постанова № 41. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://posada.com.ua/useful/employer>.

2. Ванденбранд В. Метод FMEA в системах менеджменту навколишнього середовища // Стандарти і якість. - 2003. - № 2. - С. 98-101 <http://masters.donntu.edu.ua/>.

3. Шабанов П. / Методи наукового прогнозування і їх практичне застосування / П. Шабанов // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://prognoz.org/lib/-metody-nauchnogoproz-nozi-rovaniya> і ikhprakticheskoeprimenenie.

Розробник:
доцент кафедри
охорони праці та техногенно-
екологічної безпеки, к.т.н.

Богдан ЦИМБАЛ